

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

4:de årg.

Den 8 Februari 1903

N:o 19

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Grefve Gustaf Sparre (med 1 porträtt). Svenska exportföreningens nye direktör (med 1 porträtt). Salomanminnesutställningen (med 1 illustr.) Ögonblicksbild från Innocenceordens bal (med 1 illustr.) Fru Körvärsblomma. För HVAR 8 DAG af Mustafa (med 1 illustration). Pauvres Honteux i Stockholm (med 2 illustrationer). Militära amatörföreställningarna i Stockholm (med 4 illustr.) Nordiska idrottsveckan i Kristiania (med 5 illustr.) Franska bilder för dagen (med 3 illustrationer). Sven Hedins vapen (med 1 illustr.) Paul Graf och hans utställning (med 4 illustr.) Ur häfdermas kuriousa. Små tids- och personhistoriska studier för HVAR 8 DAG af P. M. G. VIII. Karl XV:s stallmästare »Demirgian». Veckans porträttgalleri (med 26 porträtt). Den stora eldsvådan i Östersund (med 1 illustration).*

DONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

TALMANNEN GREFVE GUSTAF SPARRE.

NILS GUSTAF ALEXANDER SPARRE.

När f. statsrådet von Ehrenheim, trött af årens tyngd och kanske i ännu högre grad af det myckna och ansträngande arbete, som han utfört under en lång lefnad, drog sig tillbaka från talmansposten i Första kammaren, var det själfklart, att konungen skulle kalla kammarens vice talman, greve Gustaf Sparre, till von Ehrenheims efterträdare. Ingen annan kunde tänkas komma ifråga; så stora voro greve Sparres meriter.

En afkomling af den gamla Sparreätten, en af Sveriges mest lysande ätter, hvilkens anor kunna räknas från slutet af 1300-talet och som, tack vare sina medlemmars fosterlandskärlek, kapacitet och ädla sinnelag, haft stor betydelse för Sveriges utveckling, brås greve Sparre i afseende på politiskt intresse och duglighet på flera mer eller mindre nära släktingar, såsom greve Erik Josias Sparre, en af de mest utpräglade politiska personligheter, som vårt land någonsin ägt.

Greve Sparre, som redan 1875, fem år efter sitt inträde i Första kammaren, insattes i statsutskottet, har otvivelaktigt varit kammarens mest arbetande ledamot. Hufvudparten af sitt intresse och sina bemödanden har han nedlagt på statsfinansiella frågor, skattefrågan och försvarsfrågan. Han har därjämte ifrigt verkat för utvecklingen af kommunikationsväsendet, särskildt järnvägsnätet. I besittning af ett praktiskt förstånd, har greve Sparre fört sparansamhetens talan och varit i samförstånd med landtmannapartiet. Men han har för den skull aldrig velat pruta på sin öfvertygelse, att vårt land behöfver ett starkt försvar, om också omständigheterna tvungit honom till kompromissande.

Få svenskar ha ett större personligt anseende än greve Sparre, hvilkens redbarhet och goda vilja tala ur de öppna anletsdragen och förläna hans anföranden en alldeles särskild prägel. I sina »stora» tal, när det gällt t. ex. unionella angelägenheter, har greve Sparre genom den hjärtats värme, som tagit sig uttryck, varit helt medryckande. Bekant är, att det endast berott på honom själf, om han vid ett par tillfällen velat intaga statsministertaburetten.

»Han tillhör icke de språksamme, men han verkar mycket i tysthet — skrefs det en gång i en politisk broschyr om greve Sparre, medan han ännu var vice talman. — Han är den »dämpande kraften», som söker afslipa ytterligheterna och sammanjämka de olika meningarne. Under 1892 års urtima riksdag, då han var det särskilda försvarsutskottets ordförande, spelade han en stor roll som fredsmäklare. Han ville förmå alla att offra något för att nå ett resultat och anhåller helt öppet och direkt att »de olika fraktionerna måtte sluta sig tillsammans.» — »Först då», erinrar han, »när båda kamrarna och k. m.:t kunnat ena sig om ett förslag, blir försvarsfrågan löst.» — Förr, innan han intog vice talmansstolen, sågs greve Sparre gärna med ett utskottsbetänkande i de på ryggen sammanslagna händerna röra sig fram och åter i kammaren, men på sin nya plats håller han sig mera stilla. Men för öfrigt är han oförändradt den samme, lika hjärtlig och välvillig som alltid, och ingens händer tryckas heller så hjärtligt utaf alla partier som Greve Gustaf Sparres.»

Son af majoren och öfverstekammarjunkaren Johan Alexander Artemis Sparre och Sofie Adelaide Rosalie Anker, föddes greve S. den 31 maj 1834 på Almnäs i Skaraborgs län. Första kammarens talman, denne varme unionsvän, har sålunda på moderne-sidan norsk blod i ådrorna. Kadett vid Karlberg 1847 blef den unge militären 1853 underlöjtnant vid Lifgardet till häst, 1855 löjtnant och genomgick 1855—56 en kurs vid kavalleriskolan i Saumur i Frankrike. Han röntes redan då äran att erhålla hederslegionen. Greve S., hvilken 1859 utnämndes till ryttmästare

och 1860 till kammarherre, tog följande år afsked ur krigstjänsten och blef 1863 tjänstfri från hovet, 1896 tog han afsked från kammarherrebefattningen.

Efter att vid 28 års ålder ha blifvit ledamot af Skaraborgs läns landsting, intog greve S. 1870 sin plats i Första kammaren, som han sedan oafbrutet tillhört, först som representant för Skaraborgs län och från och med 1888 som representant för Väster-norrlands län, sedan skaraborgarne på grund af hans frihandelsvänliga åsikter icke velat omvälja honom. 1872—74 var greve S. ledamot af bevillningsutskottet, insattes 1875 i statsutskottet, hvars vice ordförande han var 1881—82 och ordförande 1883 till och med 1895. 1889—90 var han medlem af talmanskonferensen, som bekant en hederspost, samt utsågs 1892—95 till kammarens vice talman för att följande år och allt sedan dess kallas till talman. 1899 var greve S. ledamot af särskilda utskottet och 1895 af det af konungen äskade hemliga utskottet.

Ett drygt och ansvarsfullt kommittéarbete har desslikes utförts af greve S. Han har verkat i kommittén för ordnande af våghållningsbesväret på landet, i skatteregleringskommittén, i försvarskommittén, och i öfverskottsplaceringskommittén samt som ordförande ledt förhandlingarne i järnvägstaxekommittén och kommittén för utredning af civilstatens pensionsinrättnings ställning och behof. Slutligen var han 1895—98 ledamot af unionskommittén.

Af de utmärkelser, som helt naturligt fallit på S:s lott, inskränka vi oss till att nämna, att han 1893 blef hedersledamot af Landbruksakademien och 1896 erhöi Serafimerorden.

SVENSKA EXPORTFÖRENINGENS NYE DIREKTÖR

TILL VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

Till direktör för Sveriges exportförening valdes den 31 januari chefen för bolaget Separators afdelning i Paris direktör John Hammar. Född 1869 i Göteborg kom han, efter vid 18 års ålder aflagd studentexamen, till London och genomgick tekniskt institut därstädes 1893 blef han anställd vid Svenska kommissariatet å världsutställningen i Chicago och företog efter denna utställnings slut studieresor i Nordamerika och Kanada. På hösten 1894 erhöi han anställning som ingenjör hos dr G. de Laval i Stockholm och var under åren 1896—1900 verkst. dir för de Laval's elektr. aktie. Vid elektriska utställningen i Turin 1898 var H. utländsk hedersled. och sedan 1898 är han korresponderande hedersled. och ombud för Sverige i det britiska samfundet Institution of Electrical Engineers. Vid Parisutst. 1900 var han medlem af juryn samt hedersled. vid intern ingenjörskongressen i Glasgow 1901.

Från ATELIER FLORMAN, Hoffotograf, Stockholm, var PRINS EUGÉNS porträtt i senaste nummer af HVAR 8 DAG utgången, hvilket härmed af särskild anledning påpekas.

SALOMAN - MINNESUTSTÄLLNINGEN.

En minnesutställning af aflidne professor *Geskel Salomans* arbeten äger f. n. rum i Konstnärssällskapets lokal i Stockholm. Bland de exponerade taflorna märkas konstnärns förnämsta arbeten, *Segrarnes hemkomst*, *Utvandrare*, *Modellen m. fl.*, samt en hel del af *Salomans* förträffliga porträtt, af president *Wærn* m. fl.

Intendenten Gillis Hafström.

INTERIÖR FRÅN SALOMAN-UTSTÄLLNINGEN.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

ÖGONBLICKSBILD FRÅN INNOCENCEORDENS BAL.

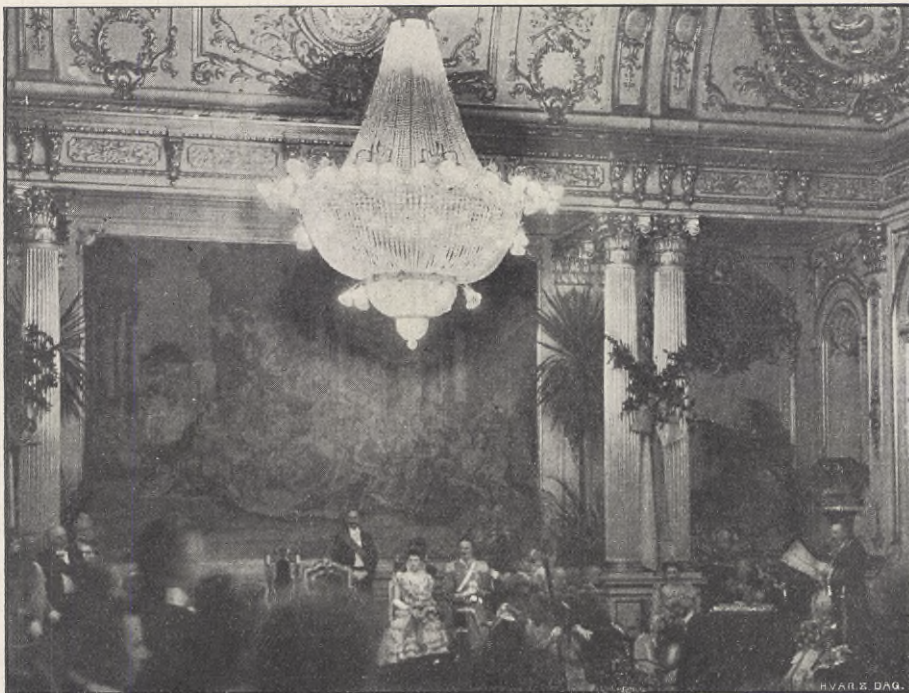

Foto. HVAR 8 DAG.

EN UNIK FOTOGRAFI, TAGEN UTAN BLIXTLJUS.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

Innocenceorden, den högt lysande, höll fredagen den 30 jan. sin stora bal å Grand hotell i Stockholm.

HVAR 8 DAG hade därvid erhållit tillåtelse att fotografera, något som emellertid var förbjudet med alltför stora svårigheter, då blixtljus icke kunde användas. Vi lyckades dock att vid det elektriska ljuset taga bifogade bild, som under alla omständigheter äger kuriositetens intresse.

FRU KÖRSBÄRSBLOMMA.

För HVAR 8 DAG af Mustafa.

Eftertryck förbjudes.

Det var en gång en man — somliga kalla honom en äfventyrare — som i Osaka fröjdade sig med geishors dans och sång, med tehusflickor och all slags skimrande fäfänglighet. Från den färgrika, glada teaterstaden kom han till Tokyo fördjupad i studiet af Pierre Lotis skildring af sitt giftermål i Nagasaki. Hvarför, tänkte mannen, skulle ej jag, i stället för att ägna mig åt geishor och tehusflickor, kunna gifta mig?

Giftermålet är i Japan icke egentligen någon personlig angelägenhet, utan snarare en familjefråga. Religionen, som i allmänhet spelar en ganska underordnad roll i Japan, har ingenting med äktenskapet att göra, och den japanska lagen betraktar detta från en helt annan synpunkt än vår lag gör. Här i Europa väljer mannen åtminstone skenbart själf sin hustru, men så snart han träffat sitt val och fullbordat äktenskapet, ställer sig lagen hindrande i vägen för dess upplösning. Det japanska äktenskapet däremot arrangeras af familjerna och är mindre högtidligt och mindre bindande än det europeiska. Den japanska lagen förhåller sig gent emot äktenskapet fullkomligt passiv. Äktenskapet är visserligen ett lagenligt kontrakt, men liksom andra kontrakt kan det upplösas, om blott den ena parten, d. v. s. mannen, så önskar. Men för att ett äktenskap skall komma till stånd, fordras ovillkorligen en medlare, en böneman, som ej allenast underhandlar om villkoren för äktenskapet utan äfven efter dettas ingående blir ett slags försyn för de nygifta, till hvilken dessa kunna hänskjuta tvistiga frågor.

Hjälten i denna sannfärdiga berättelse var väl hemmastadd med alla dessa förhållanden, och visste dessutom hur de praktiserades i Nagasaki. Där spela i allmänhet främlingsförarne bönemän och arrangörer för giftaslystna turister. Främlingsföraren skaffar sin skyddsling en hustru med nära nog samma lätthet som en rikshåener en teaterbiljett. Men det måste erkännas, att de kvinnor, som Nagasakis främlingsförare gifta bort, kanske den ena säsongen efter den andra, äro något tvifvelaktiga om också ej just i moraliskt så dock i en del andra afseenden. Deras främlingserfarenhet är ofta starkare utvecklad än som är angenämt.

I Tokyo däremot existera knappt några främlingsförare, och vår hjälte kände i alla händelser ingen lust att anförtro sig åt någon sådan. Försänkt i funderingar öfver äktenskapsproblemet kom han en dag på gatan i samtal med en äldre japansk herre.

»Hur bär man sig åt», frågade han denne, »om man som främling vill skaffa sig en japansk hustru för en längre eller kortare tids vistelse i den uppgående solens land?»

»Man reser till Nagasaki», svarade japanen.

»Ja, det där känner jag till, men kan saken ej arrangeras i Tokyo?»

»Är det verkligen ert allvarliga uppsåt att vilja gifta er här i Tokyo?»

»Ja, förvisso är det så.»

»Nåja, den saken skulle ju möjligen kunna ordnas, om ni kan skaffa er en böneman och ej har något emot att inlåta er med mig, så tror jag, att i min familj skulle kunna finnas en för er lämplig hustru.»

»Förlåt, ärade herre, det skulle glädja mig obeskripligt att få göra affärer med er, men först och främst måste jag dock anhålla att få veta ert ärade namn?»

Japanen presenterade sig som herr Kamakura, styresman i Nihon Bashi, ett af Tokyos 19 stora distrikt — det vill säga, ett slags borgmästare. Äfven främlingen presenterade sig, men då hans namn ej är af någon betydelse för berättelsen, förtiger jag det.

»Jo», sade Kamakura, »för formens skull måste ni ha en böneman som framställer ärendet hos mig och för in er i mitt hus. Känner ni någon i Tokyo?»

»Javäl!», svarade främlingen, »jag känner professor Fushimi vid Tokyo universitet, kanske han passar?»

»Mycket bra, han är en utmärkt människa, en af mina personliga vänner», svarade japanen.

Främlingen begaf sig således till den mycket lärde professorn, som, sedan han fått veta hvilken familj saken gällde, med största beredvillighet åtog sig uppdraget. Redan samma dag satte han sig i en rikshå för att bege sig till sin ärade, väl aktade vän Kamakura.

För påföljande dag anordnades därefter främlingens första besök hos borgmästaren, vid hvilket tillfälle han skulle få se dennes döttrar och träffa sitt val.

Professorn kom och hämtade honom och båda åkte tillsammans till den ärade Kamakura, främlingen efter hvad han själf påstått något underlig till mods. Hos Kamakura mottogos de båda gästerna af värden själf med djupa bugningar och fördes sedan skorna aftagits in i mottagningsrummet, där

Kilohé: Bengt Silfverparn.

»FRU KÖRSBÄRSBLOMMAS» TOALETTBESTYR.

man efter ytterligare djupa bugningar satte sig på golfvet. Efter en stund inträdde fru Kamakura och fyra fröknar Kamakura och slogo sig ned mitt emot männen, hvarefter hela sällskapet sittande på golfvet började buga sig. Sedan männen druckit té och ätit kakor, under hvilken ceremoni de fem damerna sutto försänkta i vördnad framför skapelsens herrar, frågade professorn främlingen hvad han tyckte.

Där midt framför honom sutto nu hans blifvande hustru och blifvande svägerskor. Den äldsta O Ume San var redan något till åren, hade ett strängt, mörkt ansikte och såg ej synnerligen tilltalande ut, de två närmaste voro jämnåriga samt buro namnen O Botan San och O Azago San. De voro olyckligtvis så lika hvarandra, att det var nära nog omöjligt att välja emellan dem och att man, om man valde den ena af dem, riskerade att få orätt flicka på bröllopsdagen. Den yngsta som blott var sexton år kallades O Sakura San.

Sakura betyder körsbärsblomma och så såg hon också ut. Liten och späd.

»Ja», sade främlingen i professorsn öra, »O Sakura San har vunnit mitt behag».

Så snart denna nyhet meddelats den ärade Kamakura, gaf han sina kvinnor ett tecken, de gjorde en stor reverens på golfvet, väggen sköts åt sidan och de försvunno. O Sakura San såg strålände glad ut, de andra retirerade med bibehållen krigs-åra.

Då kvinnorna gått inbars en måltid, det vill säga riskakor i bönsås och musslor och sedan dessa läckerheter förtärts började man afhandla den ekonomiska sidan af saken. Första frågan gällde hur mycket den ärade Kamakura skulle ha i ersättning. Den blifvande svärfadern visste ju med säkerhet, att förr eller senare skulle skiljessänan komma, då han skulle få sin dotter åter — om ensam eller ej är ju osäkert. För alla eventualiteter måste den ärade Kamakura ha — ja, vi kunna ju säga skadeersättning. Sedan man enats om denna ersättnings storlek, dryftades frågan om skänkerna, hvilka japanen sammanfattar under benämningen yuinö, det vill säga förlöfning. Som den ärade Kamakura ägde ett hus ofvanför Shibaparken, ställde han detta till sin blifvande svärsons förfogande och lofvade honom dessutom en silfvergrå kimono och en bröllopsmiddag, hvilken sedermera visade sig hufvudsakligen bestå af fisk och musslor. Främlingen å sin sida styrde ut sin brud på ett sätt som väckte den ärade Kamakuras förvåning och kom honom att tro att svärsonen var en rik och mäktig herre bland barbarerna.

Förlöfningsceremonien, det vill säga utbytet af presenter är absolut bindande, visserligen ej inför lagen, men inför bruket. Det skulle väcka skandal om man sedan presenterna utväxlats ångrade sig.

Sedan förlöfningen verkställdes utvalde den ärade Kamakura den ärade Fushimi och främlingen med en spåmans hjälp en lycklig dag — en torsdag — för bröllopet.

Under väntan på denna lyckliga torsdag sysslade främlingen med att ställa i ordning sitt hus. Man kan egentligen ej säga möblera, då ett japanskt hus egentligen ej innehåller några möbler. Några små pallar, en och annan kakemono samt porslinskrukor med körsbärsblommor — se där hela möbleringen, förutom några träpallar att användas som hufvudgård. Bröllopsdagen tog brudgummen huset i besittning redan på förmiddagen och satt där stilla hela dagen under betraktelser. Fram emot aftonen bars bruden O Sakura San helt och hållet hvitklädd i bärstol till sitt nya hem. Bruden är klädd i hvitt — sorgens färg — till tecken att hon från och

med denna dag är död för sin egen familj och att hon ej kommer att lämna sin mans hus lefvande så länge hon är hans maka. Huruvida den ärade Kamakura såsom bruket fordrar efter dotterns af-färd lät sopa och rena sitt hus som efter bortflyttandet af ett lik eller om han tog saken mindre seriöst är något hvarom ej ens mågen visste besked. Sedan bruden anländt till det nya huset, börjar bröllopsceremonien genast, det vill säga bröllopsmiddagen afätes. Då brudgummen i detta fall ej hade några föräldrar, spelade den ärade Fushimi och hans hustru värdfolk. Under bröllopsmiddagen äger åtskilliga ceremonier rum, bland hvilka de förnämsta äro »san san ku do» och dräktombytet. San san ku do, som ordagrant öfversatt betyder tre, tre nio gånger tillgår så, att brudgummen och bruden dricka hvarandra till tre gånger ur tre sakékoppar. Eller rättare sagdt, de dricka ej utan föra blott kopparne till sina läppar.

Omedelbart sedan bruden kommit, utbyter hon sin hvita sorgdräkt mot den dräkt hon fått af mannen, hvilken hon efter dryckesceremonien sedermera utbyter mot en dräkt, som hon medfört från föräldrahemmet.

Då middagen med alla dess ceremonier var slut, fördes brudparet af den ärade Fushimi och hans hustru in i brudgemaket, där dryckesceremonien än en gång upprepades. Vid detta tillfälle visade mannen genom att dricka först, att från och med denna stund var han herre. Efter denna sista ceremoni lämnade gästerna bröllophuset och de nygifta åt sig själfva.

Här skulle jag nu kunna avsluta denna berättelse. Äfventyraren hade fått sin älskade Körsbärsblomma och så lefde de lyckliga allt intill sin död. Men det är sanning och ingen saga jag förtäljer. Och sanningen är, att äfventyraren snart åter reste dit därifrån han kommen var och att den ärade Kamakura fick lyckan att erhålla en alldeles ny måg.

Äfventyraren beskref emellertid för mig de månader han lefde i Tokyo, som Körsbärsblommans äkta man, som de härligaste och intressantaste han någonsin upplefvat. Ett fjärlislif utan tanke på morgondagen, ett fjärlislif, som slutade innan någon af fjärlarne ledsnat därpå.

»Men», sade jag, »hvad gjorde ni dagarne i ända?»

»Jo, vi pratade och lekte, Körsbärsblomma sökte lära mig japanska och jag henne engelska, men det blef aldrig allvar däraf, vi togo vår siesta med undandragna väggar, så att vi under oss hade hela den härliga Shibaparken, hela det vida Tokyo med dess stora körsbärsskogar, vi besökte templen och skrattade som barn åt de fula gudarne, vi åkte i tvåsitsig rikshå genom Tokyos gator och väckte alla rikshåmens munterhet genom vår synbara förälskelse. Och fru Körsbärsblomma ansåg, att hon ingångt ett idealiskt äktenskap, mest därför, att hon ingen svärmor fått. Svärmor är det stora spöket i Japan, icke för mannen som hos oss utan för kvinnan. Hustrun flyttar alltid till mannens föräldrahem och där regerar enväldigt den gamla draken med de svärtade tänderna. Svärmor är för den stackars nygifta hustru ej blott ett spöke, fruktansvärdt att äse, utan hon är ett dagligen och stundligen kännbart huskors från hvilket ingen befrielse finnes.

Ty om en nådig försyn skulle låta svärmor afgå med döden, så finns alltid någon af familjefaderns bihustru i reserv, färdig att intaga den bortgångnas plats. Det enda hoppet för en stackars japansk hustru är, att själf en gång kunna bli svärmor och få smaka maktens sötna. Från detta svärmors-tyranni var Körsbärsblomma befriad och hon grubb-

lade säkert ej mycket öfver, att hennes idealiska äktenskap en dag skulle upphöra och äfven hon i framtiden komma under en japansk svärmors våld. Äfven från en annan synpunkt var detta äktenskap idealiskt för fru Körsbärsblomma. Hon var ju ensam hustru och detta är i Japan något ganska ovanligt. En japan räknar ingalunda för rof att helt officiellt ha en eller flera bihustrur och han har det alldeles säkert, om han blott har råd därtill. Ej heller anser han det olämpligt att vara försedd med bihustrur under smekmånaden — eller rättare sagdt, detta ord och detta begrepp är okänt i Japan. Vid de japanska giftermålen spelar kärleken ingen roll, giftermål och kärlek äro två saker som ej höra tillsammans.

För främlingen var äktenskapet möjligen ej fullt så idealiskt som för fru Körsbärsblomma. Det finns något hos japanskan, som stundom gör nöjet att vara förmäld med henne något tvifvelaktigt — detta är hennes hårklädsel, den omsorg hon nedlägger på densamma och den rent af paniska förskräckelse hon visar för att få den på något sätt derangerad, åtminstone de dagar hårfrisörskan ej skall komma. Detta är en pröfning och en nästan än värre är, då hårfrisörskan kommer och sitter på ens golf flera timmar.

»Förhåll dig lugn och akta mitt hår», säger Körsbärsblomma med sin ljufvaste röst vid hvarje försök till närmande de dagar hårfrisörskan ej väntas. Äfven andra stötestenar finnas. För en japan är nog det japanska hemlifvet i den ringa mån sådant existerar bra, men för en främling blir det ständiga sittandet, liggandet och vinstandet på golfvet i längden tröttsamt. Åtminstone då man är en sådan stugsittare som en förälskad människa under smekmånaden i Japans sommarvärme. Man blir mjuk, nära nog upplöst i benen, man får ondt i ryggen och känner en vild längtan efter en resärmadrass och en stol.

»Och ett råd vill jag ge er», sade främlingen, »om ni tänker gifta er i Japan, så skaffa er först en månads öfning i att ligga med huvudet på träpall. Ni skall visserligen genom ert maktbud kunna införa hufvudkudden i er bostad, men er hustru skall tvina bort, om hon ej får sofva på träpall och hon skall för hårets skull knappt underkasta sig att hvila sitt huvud mot en kudde. Och för er, att på träpall drömma ljufva drömmar om er älskade skall visa sig smärtsamt nog, om ni ej har öfning. Äfven ett annat råd kan vara af värde. Försök ej att utan allvarliga förberedelser kyssa er hustru. Hon kommer att känna sig kolossalt upprörd öfver ett så ohyggligt tilltag och ni kommer att få läpparne fulla af mjöl och karmin. Emellertid är det ej omöjligt, att genom ihärdigt arbete lära japanskan att kyssas, i alla händelser är detta lättare än att förmå henne att afstå från att måla sig.»

»Tre dagar efter bröllopet», berättade äfventyraren vidare, »satte vi oss i en rikshå och åkte på visit till svärfar, den ärade Kamakura. Vid detta tillfälle bar O Sakura San en körsbärsfärgad dräkt och var vacker som en dag — men o ve, hon var nykamrad och nymålad. Den ärade Kamakura underderrättade det nygifta paret, att han låtit legalisera äktenskapet, det vill säga hos myndigheterna gjort anmälan om sin dotters afflyttning. Detta är allt som behöfs, myndigheterna anteckna afflyttningen och saken är klar. Efter den officiella visiten hos hustruns föräldrar får det nygifta paret vara i fred, inga visiter förekomma, möjligen gör bönemannen ett besök för att se till hur hans affär slagit ut.

»Slutligen nalkades», sade äfventyraren, »den tid, då plikten tvang mig att lämna Japan. Jag gick

en dag till den ärade Kamakura och sade honom, att nu måste denna sommarsaga slutas för så vidt han ej ville tillåta mig att bortföra O Sakura San till Europa. Nej, detta ville den ärade Kamakura ej. Vi bugade oss djupt för hvarandra, vi tackade hvarandra ömsesidigt för ett hyggligt bemötande och jag fick sittande på golfvet göra min reverens för min svärmor, som snart kunde kallas min f. d. svärmor. Så begaf jag mig till professorn, bugade mig äfven här djupt, och tackade professorn och professorskans i deras egenskap af mina f. d. föräldrar. Professorn ombads att anordna skiljsmessa, naturligtvis blott för formens skull, då saken ju redan från början var klar och afgjord. Och under det professorn, medveten om sin värdighet, anordnade de nödiga formaliteterna, gick äfventyraren till fru Körsbärsblomma och frågade henne, hvilket minne hon ville ha af sommarsagan. Fru Körsbärsblomma tog saken praktiskt, bad att få betänka sig samt frågade slutligen, hvilken dag hennes herre ämnade resa och hvart. Jo, om en vecka med ångbåten till Shanghai. Som minne af sommarsagan, anhöll hon då, att efter skiljsmessen få åtfölja sin f. d. herre till Shanghai, där hon ville bli öfverlämnad i en sin där boende farbrors vård.

Skiljsmessen i Japan försiggår lika enkelt som giftermålet. En anmälan till myndigheterna att hustrun flyttat, är tillräcklig. Enligt Konfucij lagar har mannen rätt till skiljsmessa i följande fall — olydnad, omoraliskt lefnadssätt, svartsjuka — mot bihustrurna — smittosam eller obotlig sjukdom, prat-sjuka, tjufaktighet. Praktiskt taget kunde han skiljas, när det honom behagade. År 1890 publicerades visserligen en ny lag, men den har i afseende på dessa förhållanden aldrig trädt i kraft. Och det torde visa sig fåfängt att lagstifta i detta fall. Rättigheten till skiljsmessa, är en gammal förmån, som den japanske mannen ej låter beröfva sig. Emellertid förekommer skiljsmessa hufvudsakligen bland de fattigare klasserna. De förnäma och rika bry sig ej om att besvära sig därmed. Kvinnan i ett japanskt hem spelar en så underordnad roll, att det ej lönar sig att bråka för hennes skull. Hon kan gärna stanna, det kostar ju så litet och mannen har sina bihustrur.

På Shanghaiabåten afslutades främlingens sommarsaga och i Shanghai öfverlämnade han sin f. d. hustru i hennes ärade farbroders vård. Farbrodern adopterade henne och gifte snart bort henne med en i Shanghai bosatt japansk köpman. Där lefver nu fru Körsbärsblomma hos sin japanska svärmor, och där kan hvem som vill af hennes karminfärgade läppar få höra mera om denna sannfärdiga historia.

Men säger man, hvad är nu fru Körsbärsblomma för en slags människa, som vill vara med om ett sådant lif? Jo, idealet för en kvinna är hon och det är de japanska kvinnornas förtjänst, att man trots allt ej kan undgå att älska Japan. Hur det är möjligt att den japanska kvinnan, såsom hon behandlas kan vara sådan hon är, och hur det är möjligt, att en man kan vara en så oförfärlig egoist som japanen, därpå vill jag ej inlåta mig. Den japanska kvinnans lif kan betecknas med ett enda ord — lydnad. Så länge hon är ogift skall hon lyda sina föräldrar, sedan hon blifvit gift sina svärföräldrar och sin man, och om hon blir änka sin son. Den mest högställda kvinna i Japan undgår ej att vara sin mans tjänarinna, att arbeta för honom, att buga sig till jorden när det behagar honom att lämna huset för att gå ut på sina enskilda äfventyr, att betjäna honom under måltiderna, och att skiljas och packa sig i väg, då det så behagar Hans Härlighet. Sällskapslif, i vår mening, exi-

sterar ej i Japan, män besöka aldrig kvinnor och de finna det oförenligt med sin värdighet, att intrassera sig för dem och fråga efter dem. Ännu i detta nådens år 1903 föraktar japanen kvinnan, och det är endast hänsynen till främlingarne, som ibland förmår honom att söka dölja detta förakt. Egentligen illa behandlade äro de japanska kvinnorna däremot ej. Man piskar ej sin hustru i Japan, ej heller spärrar man in henne eller tvingar henne att beslöja sig. Men man behandlar henne närmast som ett oansvarigt väsen, icke som en jämbördig varelse, till hvilken man kan hysa förtroende och som är berättigad till något slags oberoende. Ej heller den romantiska hyllning af kvinnan, som fanns under vår riddartid känner japanen till, och han har aldrig gjort det. Den japanska riddare- och feodaltiden, som sträckte sig ända till midten af förra århundradet, var i alla afseenden, utom i det militära, helt olika vår riddartid. De japanska riddarne, de store daimyo och de tappra samurai visste ingenting om kvinnodyrkan. Den japanske krigaren utförde alla sina bragder, ej för blicken ur sin skönas ögon, utan af lojalitet mot sin läns herre, af kärlek till sin pappa eller för Clanens skull. Han hade en i de minsta detaljer utarbetad hederscodex och han

var förfärlig i sin hämnd denne krigare, men kvinnan spelade för honom ingen roll.

En kvinna får aldrig försumma att natt som dag uppvakta sina svärföräldrar, och hon får aldrig vägra att uppfylla hvad helst de än fordra. I alla frågor måste hon begära deras råd och ständigt lyda dem. Äfven om det behagar hennes svärföräldrar att hata och förakta henne, får hon ej visa sig uppstudsigt. Utan tvärtom skall hon i sådana fall öfverflöda af undergifvenhet. En kvinna har ingen särskild gud. Hennes man är hennes gud, och hon skall tjäna och dyrka honom af alla sina krafter. Om hennes man är vredgad och fordrar orimligheter skall hon lyda, med fruktan och bäfvan och svara mildt och saktmodigt. En kvinna skall betrakta sin man, som vore han himmelen själf och aldrig upphöra att tänka på, hur hon skall kunna dyrka honom nog och sålunda undslippa straff i ett kommande lif. Äfven svågrar och svägerskor skall hon lyda och vörda, och ej ha någon möda ospard att göra sig omtyckt af sin mans släktingar.

Så talar den i Japan mycket ansedda »stora sedoläran för kvinnor», författad af någon af landets odjur i karlgestalt.

PAUVRES HONTEUX I STOCKHOLM.

Foto. HVAR 8 DAG.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Skån—Gbg.

Det hus, i hvilket »PAUVRES HONTEUX» f. n. är inredt, och hvilket möjligen kommer att flyttas till Skansen, då ARTHUR HAZELIUS är född i detsamma.

Pauvres honteux i Stockholm, den välkända anstalten, som bildades 1863 och har till ändamål att kostnadsfritt eller mot viss afgift bereda hem åt verkligt behöfvande äldre kvinnor af ståndspersonklassen, kommer att om en tid få en ny byggnad vid Surbrunnsgatan och Hagagatan. Hvad

som kommer att göras af de gamla byggnaderna är ännu icke bestämdt, men det har sagts, att det hvita envåningshuset vid Surbrunnsgatan skulle flyttas till Skansen, enär Arthur Hazelius är född därstädes.

MILITÄRA AMATÖRFÖRESTÄLLNINGARNE I STOCKHOLM.

HVAR S DAG.

GUSTAF II ADOLF.

RIDDARE OCH DAMER I DROTTNING KRISTINAS JAKT.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Stilm—Otg.

NÅGRA GRUPPER FRÅN DE MILITÄRA AMATÖRFÖRESTÄLLNINGARNE.

Under den förlutna veckan ha militära amatörföreställningar hållits i Stockholm å Djurgårdscirkus. De uppträdande bestodo till största delen af militärer och högättade damer, hvilka det roade att leka cirkus. Inkomsten gick till de nödlidande i Norrland samt ett par af de i Stockholm förlagda regementenas sportkassar.

Programmet upptog drotning Kristinas jakt, ganska vackra och färgrika bilder, där de ridande damerna, som med utsökt behag tyglade sina hästar, utmärkte sig. Öfverfallet på diligen- sen, en trefligt iscensatt pantomim, där de italienska röfvarne och hjältemodiga engelska turisterna täflade beträffande lifligt och uttrycksfullt spel. Stormning och intagande af en befäst stad under 30-åriga kriget, hvilket afslutningsstycke omfattade icke mindre än 6 afdelningar, marknaden, svenskarnes antåg, strid mellan käjskärligt och svenskt rytteri, infanterifäkning och stadens stormning samt slutligen Gustaf II Adolfs intåg. Alltihop var mycket pittoreskt, färgrikt och liffullt, ja stundom litet ängsligt, då ryttarne tydligen kämpade sig väl varma och något oförsiktigt redo omkring på den tränga arenan.

Vidare utfördes florettfäkning och en bra iscensatt modern duell, mellan den fr-mstående fäktaren kapten Fick och den i Stockholm anstälde franske fäktmästaren M. Fillol. Två tablåer, Carl XII vid Stockholms slotts brand,

efter Höckerts tafla, samt Blenda och Värendskvinnorna, visades, och Fältvakten i den nya uniformen gjorde sitt inträde. En af vakterna — hvilkens roll utfördes af en icke militär, den unge debutanten å k-teatern hr Holmqvist — sjöng med särdeles präktig röst ett par fosterländska stycken. I parantes sagdt, inträdeser sig hr Naval för den unge sångaren, som torde komma att fortsätta sina studier i Wien och hvilkens bild vi här visa.

Den eleganta publiken med kronprinsen, prins Gustaf Adolf och hertigparet af Västergötland i spetsen applåderade lifligt, och de militära amatörföreställningarne voro onekligen mycket sevärda och underhållande.

OPERASÅNGAREN HOLMQVIST.

HVAR S DAG.

Kliché: Bengt Sjöförsparre. CARL XII VID STOCKHOLMS SLOTTETS BRAND — tablå efter Höckerts tafla.

NORDISKA IDROTTSVECKAN I KRISTIANIA.

Fotografier för HVAR 8 DAG af N. SKARPMOEN, Kristiania.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Öbg.

De idrottsstämningar i vintersport, hvarmed de svenska "Nordiska spelen" för några år sedan gjorde en början, ha i år upptagits i Norge och där — liksom förut i Stockholm — rönt en oerförd tillslutning af sportsmän och sportintresserade. Dagliga prässreferat ha redan bekantgjort resultaten och iöskränk sig HVAR 8 DAG därför till att med några liffliga bilder från täflingarne åskådliggöra desamma. I ett följande nummer skola vi än rikligare illustrera den norska idrottsveckan.

BILDERNA ÅTERGIFVA: De kungliga vid Frognerbanan; Kronprinsen och professor Nansen; De finska skridskoåkarna Wathén (t. v. å fot), Vikander och Tillander; Ett svenskt par samåkande; Samtliga de svenska täflande.

NÅGRA ÖGONBLICKSBILDER FRÅN SKRIDSKOTÄFLINGARNE.

FRANSKA BILDER FÖR DAGEN.

Korrespondenser till HVAR 8 DAG.

Bröderna Goncourts akademi i Paris har nu ändt-
ligen kommit till stånd, sedan släktingarnes öfver-
klagande af testamentet förklarats obefogadt och alla
nödiga formaliteter hunnit vidtagas. Af de båda be-
römda författarne, hvilka jämte Flaubert voro så
att säga grundläggarna af den moderna realistiska
skolan i Frankrike, afled den sist lefvande, Edmond
de Goncourt, d. 16 juli 1896. Han hade i sitt testa-
mente föreskrifvit, att den årliga räntan af hans
efterlämnade förmögenhet — hvilken till stor del
låg i konstsamlingar, som voro alltför högt uppskat-
tade och icke häller vid auktionen inbringade så
mycket som dess ägare trott — skulle utgå som
årspensioner åt de 10 medlemmar af den skönlitterära
akademi, som skulle upprättas till bröderna Gon-
court's minne och bli ett slags rival till Franska
akademien. Därjämte skulle understöd lämnas åt
unga franska författare af de moderna skolorna. Själ-
f hade Goncourt utsett åtta ledamöter, nämligen Al-
phonse Daudet, Huysman, Hennique, Mirbeau, Mar-
guerite, bröderna Rosny och Geffroy, hvaraf dock
ett par aflidit, innan akademien kommit till stånd,
så att nya personer trädit i deras ställe, däribland
Léon Daudet, en son till den store Al-
phonse. Huruvida den Goncourtska
akademien kommer att bli annat än ett
slags klubb, återstår att se. Som be-
kant, är Franska akademien mot skön-
litterära författare långt ifrån trångsynt,
utan gör till »odödliga» äfven sådana
skriftställare, som behandla sina ämnen
från mycket jordisk synpunkt, så att
något slags konkurrens i akademiväg
knappast behöfves.

x

* * *

Knappast en månad förgår utan att
här reses någon ny minnesstod. Vi
hafva godt om öppna platser, godt om
konstnärer samt först och sist godt om
fräjdade män, förtjanta att bibehållas i
eftervärldens hugkomst.

December månad skänkte oss Bal-
zac'smonumentet, inom några få dagar
kommer att inaugureras det af Gounod.

Honoré de Balzac's, författa-
ren till »Comédie humaine» och »Euge-
nie Grandet», stod är rest å avenue de
Friedland, just där denna korsas af rue
Balzac. Den är ett charmant arbete,
fullt värdigt såväl föremålet som sin
skapare, A. Falguière.

* * *

I park Monceau vid foten af en liten
kulle, inramad af yppiga blad- och blom-
grupper, reser sig Gounods porträttbyst.
Den gör sig utmärkt i denna infattning.
Som närmaste granne, på andra sidan
kullen, har Gounod en annan musikens
storman, Ambroise Thomas och litet
längre bort höjer sig Maupassants vackra
monument.

Gounods minnesstod är, som sagdt,
ännu icke invigd och vi hafva ej sett
någon kritik af arbetet. Enligt vår me-
ning verkar det en smula bakverkartadt,

alldeles för mycket belamradt med bifigurer, em-
blemer och annat. Utfördt i en ovanligt vacker, fläck-
fri marmor gör det sin mästare E. Verlet all heder.
En dylik grupp skulle vi dock hellre velat haft un-
der tak, än ute i det fria, utsatt för väder och
vind samt — okynne! Den verkar så spröd och skör,
nästan Sévres.

Vi äro ej riktigt på det klara, hvilka de trenne
kvinnofigurerna skola föreställa, men hafva tänkt oss
möjligheten att de äro Margareta, Julia och Sapho,
hjältinnorna i tonsättarens trenne förnämsta operor.
Men det var ej blott profan musik Gounod skref,
äfven inom den religiösa tondiktningen skall hans
namn ständigt lefva. Vi behöfva blott erinra om
hans »Te Deum», hans »Stabat Mater» och andra
messala verk, och är det väl härom den orgelspe-
lande genien vill antyda.

Charles Gounod, död 1893, har således endast
behöft vänta tio år på sin minnesstod.

R. E. S.

SVEN HEDINS VAPEN.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Skölm—Gbg.

Sedan konungen gillat Sven Hedins vapen, komponerad af
slottsarkitekten Agi Lindegren, kommer detsamma att nu uppsättas
på Ridarhuset. Vår afbildning är efter fotografi af själfva origi-
nalet, måladt på pergament mot en landskapsbakgrund samt in-
bundet i pärm.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparve, Sthlm—Gly

BRÖDERNA GONCOURT'S AKADEMI: Grupp tagen vid första seancen i Paris den 12 januari.

De närvarande äro: *Främst från vänster:* J. H. Rosny, J. K. Huysmans, Léon Hennique;
Bakom från vänster: Elémir Bourges, Rosny, Gustave Geffroy, Lucien Descaves, Léon Daudet.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

CHARLES GOUNOD.

Kliché: Bengt Sjöforsparve.

HONORÉ DE BALZAC.

PAUL GRAF OCH HANS UTSTÄLLNING.

Herr Paul Graf, född stockholmare, har efter flerårig vistelse utomlands, tillbringad till dels i Tunis, men mest i Belgien (Bruges), återkommit till hemlandet, medförande en samling oljemålningar med motiv från skilda trakter. Bruges har dock lämnat det rikaste stoffet, och denna stads gammaldags prägel, de tysta gatorna, dess kanaler och dess gamla hus ha blifvit förträffligt karaktäriserade, såväl i strålande solsken

Foto. Hansgrist, Stockholm.

Klisché: Bengt Silfversparre.

PAUL GRAF.

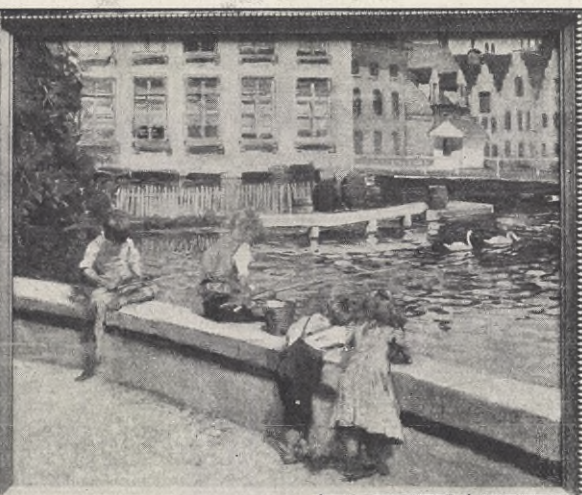
som i skymnings- och aftontid.

*

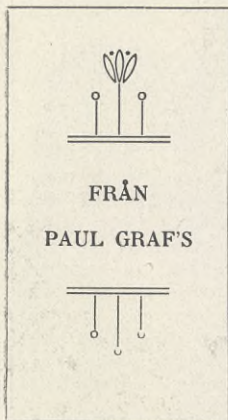
I utlandet har Paul Graf vunnit framgång och anseende med sina taflor — franska staten har nyligen införlifvat en af dem med sina samlingar — och säkerligen skall denna utställning som låter den svenska publiken öfverskåda arten af Paul Grafs begåfning, ett studium af stort intresse, häfda hans rang bland våra svenska målare.

»SOMMARAFTON».

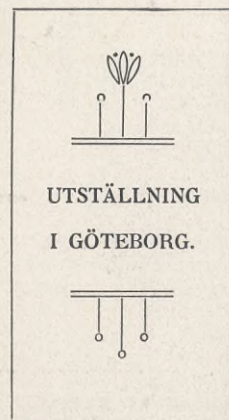
»MOTIV FRÅN BRUGES».

»AFTONSTÄMNING».

Foto. Jonason, Göteborg

Klisché: Bengt Silfversparre

UR HÄFDERNAS KURIOSA.

Små tids- och personhistoriska studier för HVAR 8 DAG af P. M. G.

VIII. KARL XV:s STALLMÄSTARE »DEMIRGIAN».

Vi skola denna gång sysselsätta oss med en äfventyrare, som många ännu levande personer erinra sig af personligt umgänge. För ungefär trettio år sedan försvann han från Sveriges och Stockholms horisont, men han lefde ännu tre år — för att sluta sin skiftande, stormiga tillvaro först år 1875... å ett därhus.

Född i en annan världsdel, af en annan ras än vår, omväxlande »armenisk kristen» och muhamedan och romersk-katolik, gunsting först hos den egyptiske vicekonungen Ismail, sedan hos en konung i det fjärran Norden, Sveriges Karl XV — och slutligen agent för pretendentkonungen i Frohsdorff »Henri V» af Chambord... samt allra sist ett i tvångströja fjättradt därhushjon! Sannerligen måste det ej medgifvas, att en dylik äfventyrlig bana, som till skådeplats haft tre världsdelar, ej torde böra saknas bland »häfdernas kuriosas».

Visserligen nådde han aldrig fram och upp till att spela någon verkligt stor och betydande roll, det är sant; och likaledes är det sant, att hela hans lifs diktan och traktan blott afsåg egna fördelar, egna njutningar. Men under jakten efter dessa kom han emellertid att få spela med i så pass världshistoriska episoder som Sudans eröfring genom Ismail Pascha, konung Karl XV:s kända giftermålsunderhandlingar med Vittorio Emanueles naturliga dotter, och de franska legitimisternas stämplingar under Thiers och Mac Mahon. Det är, som man ser, en skiftande lefnadstafva...

Redan härigenom svår att — till och med blott i sina konturer — skildra, blir den än svårare genom den hemlighetsfullhet, hvori person a questionis oftast förstod att insvepa sig, och det nog af sina giltiga skäl. Det är för resten ej nog med hemlighetsfullhet, utan han rent af sökte »slå» folk de vildaste historier rörande sin i och för sig själf egendomliga bana, — historier, hvilkas sanningsenlighet ofta var mer än tvifvelaktig, men i regeln var omöjlig att kontrollera.

Armenierna äro öfver hela orienten kända såsom ett i sällspord grad depraveradt folk. Blott för köpmansyrket visa de en mer utpräglad böjelse — antagligen emedan detsamma ger dem goda tillfällen att tillfredsställa sin allt beherrskande lystnad: att bedraga. Emellertid medför köpmansyrket ju alltid en hel del ansträngningar, hvadan de armenier, som därigenom afskräckas, i stället slå sig på det rena vagabondlifvet, vanligen slutande i bedrägeri och brott. —

Till Sverige kom »Demirgian» först utställningsåret 1866. Han uppgaf sig då vara blott ett par och trettio år; men i själfva verket torde han ha varit född omkring 1820 och alltså vid nämnda tidpunkt omkring 45 år. Ännu mindre tilltro än hans åldersuppgifter förtjänade naturligtvis hans pretentioner på att nedstamma från de gamla armeniske konungarne af Bagratidernas och Rubenidernas hus.

Verkliga förhållandet lär ha varit, att Demirgian vid några och tjugu års ålder på 1840-talet kommit till Konstantinopel för att där slå sig fram vare sig som »agent» eller som tolk. Den egyptiske prinsen Ismail besökte vid denna tid å sin frändes, den dåv. vicekonungen, vägnar sultanen; och hos honom lyckades Demirgian få anställning, till en början säkerligen i en mycket anspråkslös ställning. Han medföljde till Egypten, steg i prinsens gunst — och påstod sig sedermera ha deltagit och utmärkt sig i Ismails fälttåg i Sudan. För sin tapperhet skall han härunder hafva af sina

landsmän, af hvilka han bildat ett regemente(?), erhållit namnet Demirgian (= »Järn-Johannes»).

Lämnande dessa uppgifter åsido, nöja vi oss med att konstatera, det vår äfventyrare, hvilkens officiella titel såsom egyptisk-turkisk ämbetsman blifvit Habib Bey, mot medlet af 1860-talet befinner sig i Paris, efter allt att döma förvisad från Egypten, där han lär ha efterlämnat kolossala skulder. I tredje Napoléons hufvudstad ärnade han nu se sig om efter en ny existens. Huru hans blickar kommo att falla på vårt aflägsna land, veta vi icke; men vi ha hört uppgifvas, att den bekante äfventyrlige grefve Sixten Sparre skall ha haft sin hand med i spelet.

Alltnog: »Habib Bey» utverkade sig tillstånd af den honom ännu bevågne Ismail Pascha att få å dennes vägnar öfverlämna några hästar såsom gåfva till Karl XV, — N. B. om han anskaffade hästarne på eget konto (!). Och en vacker dag, 1866, visste Stockholmstidningarne att berätta, det hit anländt »H. H. khedivens af Egyptens stallmästare för att till H. M. konungen öfverlämna ett par arabiska (sic!) hästar».

Vid denna tid skildras han på följande sätt af en person, som personligen ofta sammanträffade med honom: »Ehuru brunhyad, svartögd och smidig, hade han i sitt yttre ingenting af den orientaliska typen i dess ädelhet; däremot var han en typ för österländingen i dess förfall. Hvad han af den moderna civilisationen tillägnat sig, var dess laster, som han sammangjuit med den onämnbare sedeslöshet och korruption, som kan finnas hos hans egen ras. Han var redan vid sitt första uppträdande här en medelålders man, men föreföll mycket yngre, än han var. Han hade en outömlig fond af list, förslagenhet och förställning, kunde när han så ville vara ytterst intagande, var allt efter omständigheterna krypande artig eller förnämt värdig. Han var utan tillstymmelse till uppfostran, men kvick och världs-erfaren, samt hade genom umgänget med människor af alla möjliga slag och klasser, från de allra högsta till de allra lägsta, bland hvilka han under sitt skiftande lif lefvat och rört sig öfverallt i världen, förvärfvat sig ej blott ton och sätt, men äfven kunskaper och insikter tillräckliga att slå blå dunster i ögonen på den société, hvori han för tillfället uppträdde.»

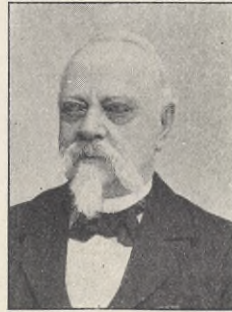
Habib Bey kom genast i gunst hos Karl XV, som utnämnde honom till stallmästare i sitt hof; han bortlade nu sitt turkiska namn och kallades hädanefter alltid Demirgian. Konung Karl har dock tydligen aldrig haft någon vänskap eller något förtroende för denne exotiske gunstling; han var och förblef aldrig annat än en slags bättre hofnarr samt — understundom — en befördrare af och chef för konungens »höga plaisirs»... På Ulriksdal syntes han ytterst sällan; drottning Lovisa kunde icke tåla honom. Han hade sitt högkvarter på Järfva, där han lefde ett vildt lif med ett slags harem och en del aristokratiska rouéer från hufvudstaden; »nomina sunt odiosa». Konung Karl besökte understundom hans tillställningar på Järfva, men tvang aldrig dem af sin uppvaktning, som öppet visade ej tåla armenier, att åtfölja sig dit.

Vid Suez-kanalens invigning 1869 lät Demirgian tala om sig, bland annat emedan genom honom Henrik Ibsen m. fl. skandinaver mottogo inbjudning till öppningshögtidigheterna. Sedan dyker ej hans namn upp ur de vanliga skvallerhistorierna

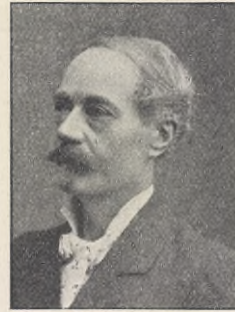
(Forts. å sid. 304.)

SVEN P. NILSSON,
f. d. rektor i Vernamo, fil. doktor, fyllde den 24 jan 80 år. Ordförande i Vernamo sparbank m. m.

P SIGBAHN,
dansk v. konsul och framstående kommunalman i Ronneby, fyllde d. n 10 febr. 75 år.

D. L. BEYER,
löjtnant, utrikesredaktör i Sydsvenska Dagbladet i Malmö, fyllde den 19 jan. 70 år.

H. M. KRUSE,
friherre, f. d. ingenjör. Stockholm, fyllde 70 år den 26 januari.

C. A. L. NORDENADLER,
har beviljats afsked som öfverste och chef för Älfsborgs regemente.

N. J. O. H. LINDSTRÖM.
60 år fyllde den 28 dec. biskop N. J. O. H. Lindström. L. blef student i Lund 1861, och fil. doktor 1868 samt prästvigdes 1874, kontraktsprost 1889, samt tjänstgörande e. o. höfpredikant 1886 och biskop öfver Växiö stift 1894. Teol. doktor blef L. 1893.

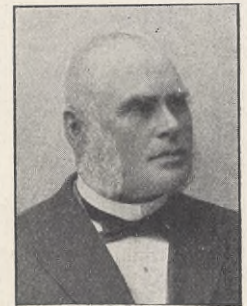
L. besitter stor lärdom och är en talare af mycket hög rang. Hans eminenta förmåga har tagits flitigt i anspråk. Så har han varit folkskoleinspektör, blef ledamot i komitén för granskning af folkskolans läroböcker 1884, ledamot i komitén för omarbetande af normalplan för undervisningen i folkskolor 1888, var prästerligt ombud för Lunds stift vid 1888 och 1893 års kyrkomöten, fick 1893 i uppdrag att biträda vid granskningen af förslag till förordning om kyrkoböckers förändring m. m. L. är led. af en mängd fören. o. sällsk.

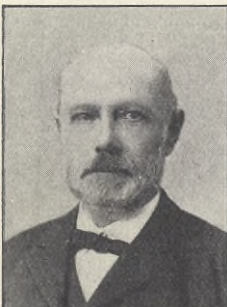
L. J. F. LILJENCANTZ,
frih. har beviljats afsked som öfverste i armén.

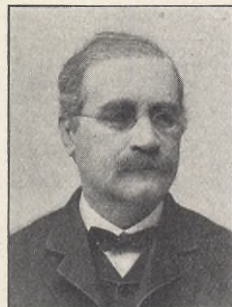
O. F. M. SILFVERSTOLPE,
har utnämmts till öfverste och chef för Älfsborgs regemente.

P. LARSSON,
innehafvare af Thorskogs mekaniska verkstad och skeppsbyggeri, fyller den 8 febr. 70 år.

B. K. TILLBERG,
kamrer vid A. B. Ankarsrums bruk sedan 1880, fyllde 70 år den 24 januari.

L. J. A. WERNSTEDT,
borgmästare i Strenghäls kommunalman, fyllde den 25 jan. 70 år.

O. F. H. von BAHR,
f. d. major vid Upplands regte, Stockholm, fyllde den 21 januari 65 år.

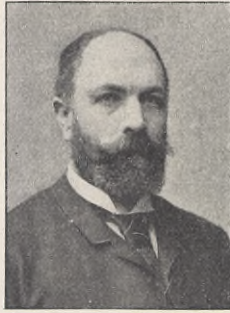
ALB. GODÉE,
apotekare. stadsfullmäktigt sedan 1874, Skeninge, fyllde den 22 jan. 65 år.

PORTRÄTTGALLERI

J. E. LARSSON,
disponent, Sandarne, fyllde 60 år
den 12 januari. Framstående
kommunalman.

C. F. TRAHN,
f. d. landbrukare, Linköping,
fyllde den 16 januari 60 år.

N. LUNDBERG,
regementsläkare vid Värmlands
reg., stadsläkare i Karlsbad sedan
1876, fyllde den 14 jan., 60 år.

O. H. VÄNERMAN,
läroverksadjunkt och bibliote-
karie, Linköping, fyllde den 11
jan. 50 år.

N. H. SCHOLANDER,
kyrkoherde i Norrhvidinge af
Lunds stift, fyllde 70 år den 4
februari.

ROBERT DICKSON. †

Med Robert Dickson bortgick en i flere afseenden märklig man. Född 1819, var hans långa lif utan många offentliga data. Tillhörande en stor köpmansslakt, började han sin bana som köpman, men utgick tidigt ur den firma, i hvilken han jämte bröderna James och Oscar var delägare. Den för svenska förhållanden ofantliga förmögenhet D. disponerade och hvilken han med kunnighet och klokhed förvaltade, var honom ett medel att uppfylla de många och storartade kärleksverk till medmänniskors fromma, hvilka ägde hans varma intresse. En fint bildad och fint kännande, anspråklös personlighet var D. till sin politiska åskådning en de liberala idéernas trogne vän. D. sörjes närmast af maka, barn och barnbarn.

J. A. DRYSÉN,
läroverkskollega Uddevalla, fyllde
den 25 januari 50 år.

A. R. MALMQVIST,
fanjunkare vid kongl. Lifregementets dragoners musikkår,
fyllde den 23 jan. 50 år.

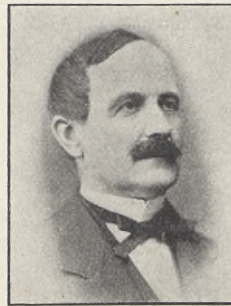
J. E. ÖSTERGREN,
kyrkoherde i Hemmesdyngne och
Södra Åby sedan 1894, fyllde
den 30 jan. 50 år.

† S. G. ESPING,
ingeniör, f. d. kommissionsland-
mätare i Nässjö, afled den 22 jan.
83 år gammal.

† B. F. VERDELIN,
landbrukare, afled å sin egendom
Hjörne i Veddige socken den 8
jan., i en ålder af 82 år.

† G. O. MÖRNER,
greffe, kapten, afled den 19 jan.
å sin egendom Son torp i Öster-
götland, 82 år gammal.

† C. G. SILFVERHJELM,
f. d. kapten vid Västgöta reg.,
afled den 6 jan. 56 år gammal.

(Forts. från sid. 301.)

från harems- och spelhus-lifvet å Järfva, förr än efter drottning Lovisas död (1871). Då det glunkades om, att konung Karl funderade på att gifta om sig för att söka få kronan att öfvergå till hans egna afkomlingar, vågade Demirgian presentera en kandidat till drottningvärdigheten. I Paris hade han sammanträffat med en polsk grefvinna Gracizinsky och hennes dotter, Graciosa G., hvilkens far var ingen mer och mindre än Italiens Vittorio Emanuele. Den unga damen i fråga var en strålände skönhet — och därtill mycket rik: man talade om 16 millioner (hvilket dock lär ha varit mycket öfverdrifvet). I alla fall var armenien här i sitt element: han fick af grefvinnan ett löfte om 1 million, i fall han kunde skaffa hennes dotter en drottningkrona, — och å andra sidan uppeldade han den sjuke konungens inbilning med tal om än grefvinnan Graciosas skönhet, än dessa millioner, som skulle sätta konungen i stånd att verkställa så många af sina drömmar, särskildt för Stockholms förskönande.

Att saken verkligen någon tid varit å bane, är visst; från vårt sändebud i Madrid inberättades, att man där var beredd att upphöja den sköna Graciosa i furstligt stånd, om förmälingen kunde bli verklighet. (Spaniens konung var då Vittorio Emanueles son Amadeo). Men så kom katastrofen: konung Karls förnyade insjuknande och hans därpå nödvändiggjorda förande till Aachen. Ej ens där fick han vara i fred för armeniern och den polsk-italienska grevfefamiljen. Demirgian telegraferade från Stock-

holm och ville komma till Aachen, — grefvinnan Gracizinsky från Paris och ville äfvenledes göra ett besök. Men dödens skuggor hade redan lägrat sig kring kungen, — och båda framställningarne afböjdes.

— — — Efter Karl XV:s bortgång fanns ej längre här någon plats för en »Demirgian». Han insåg det själf — om ej af annat så af hans 1001 fordringsägares påträngningar. Och så utrymde han en vacker dag helt hastigt och lustigt sitt Järfva — för att dyka upp i Paris.

Där var nu kommunen nätt och jämnt krossad, och legitimisterna höllo som bäst på att störta Thiers. Demirgian, som nu ånyo kallade sig Habib Bey, nästlade sig för en kort tid in hos Mac Mahon, — han, som »skulle göra't». Men man fick anledning tro, att han spelade en dubbel-roll, en förrädares roll, och därmed var hans bana slut äfven här.

Under tiden hade hans vilda utsväfningar så angripit hans nervsystem, att han en dag fick ett anfall af öppet vansinne. Han befann sig då i Marseille, dit han begifvit sig för att söka lägenhet till Egypten, i hopp om en ny existens hos sin gamle herre, khediven Ismail. Nu blef han emellertid inlagd på hospital, till en början för observation; men hans vansinne befanns snart obotligt. Det var af vild, maniakalisk art, så att den snart inträffade döden gjorde en befriares tjänst. »Demirgian» hade då, 1875, nått några och 50 (55?) års ålder.

En äfventyrarebana var ändad...

DEN STORA ELDSVÅDAN I ÖSTERSUND.

Foto. Olsson, Östersund.

ÖSTERSUNDS MEKANISKA VERKSTAD I RUINER.

Utsikt: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sklm.—Gbg.

Den 22 januari utbröt eldsvåda i Östersunds mek. verkstad, därvid en byggnadskomplex, innefattande maskinverkstad, smedja och gjuteri m. m., fullständigt nedbrann, lämnande en grushög af byggnaden med krökta axelledningar och sönderslagna och totalt förstörda maskiner. Jämte en myckenhet maskiner uppbrunno samlingar af modeller och ritningar. Verkstaden, som hade en hel del beställningar inne, kommer sannolikt att med första återuppyggas.